

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

6 päivänä huhtikuuta 1995 *

Asiassa T-143/89,

Ferriere Nord SpA, italialainen yhtiö, kotipaikka Osoppo (Italia), edustajinaan asianajajat Wilma Viscardini Dona, Padova, ja Giuseppe Campeis, Udine, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Ernest Arendt, 8—10 rue Mathias Hardt,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen osaston virkamiehet Enrico Traversa ja Julian Currall, joita avustaa asianajaja Alberto Dal Ferro, Vicenza, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen osaston virkamies Georgios Kremlis, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

jossa vaaditaan ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta 2 päivänä elokuuta 1989 tehdyn komission päätöksen 89/515/ETY (IV/31.553 — Betoniteräsverkot, EYVL 1989 L 260, s. 1) kumoamista,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Kirschner ja tuomarit C. W. Bellamy, B. Vesterdorf, R. García-Valdecasas ja K. Lenaerts,

kirjaaja: H. Jung,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 14.—18.6.1993 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Kanteen perustana olevat tosiseikat

1 Käsiteltävänä olevassa asiassa kanteen kohteena on ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta 2 päivänä elokuuta 1989 annettu komission päätös 89/515/ETY (IV/31.553 — Betoniteräsverkot, EYVL L 260, s. 1, jäljempänä päätös), jossa komissio on määrännyt neljälletoista betoniteräsverkkojen valmistajalle sakot perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan rikkomisesta. Päätöksen kohteena oleva tuote on betoniteräsverkko. Se on raudoituksessa käytettävä esivalmis-

- tettu tuote, joka on tehty kylmäviedetystä sileäpintaisesta tai harjateräslangasta, joista kootaan verkko hitsaamalla kaikki ristikkokohdat kiinni toisiinsa. Sitä käytetään teräsbetonissa lähes kaikilla rakentamisen aloilla.
- 2 Vuodesta 1980 lähtien alalla oli tehty Saksan, Ranskan ja Benelux-maiden markkinoilla yritysten välisiä järjestelyjä, ja samanaikaisesti oli kehittynyt menettelytapoja, joita komission päätös koskee.
- 3 Komission virkamiehet ovat 6. ja 7.11.1985 tehneet yhtä aikaa ja ennalta ilmoittamatta 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus, EYVL 1962, 13, s. 204, jäljempänä asetus N:o 17) 14 artiklan 3 kohdan nojalla tarkastukset seuraavien seitsemän yrityksen ja kahden yhdistyksen toimitiloissa: Tréfilunion S. A, Sotralentz SA, Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL, Ferriere Nord SpA (Pittini), Baustahlgewebe GmbH (= BStG), Thibo Draad- en Bouwstaalprodukten BV (= Thibodraad), NV Bekaert, Syndicat national du tréfilage d'acier (= STA) ja Fachverband Betonstahlmatten eV; 4. ja 5.12.1985 he ovat jatkaneet tarkastuksia seuraavien yritysten toimitiloissa: ILRO SpA, G. B. Martinelli, NV Usines Gustave Boël (afdeling Trébos), Tréfileries de Fontaine-l'Évêque (= TFE), Frère-Bourgeois Commerciale SA (= FBC), Van Merksteijn Staalbouw BV ja ZND Bouwstaal BV.
- 4 Näissä tutkimuksissa löydettyjen asiakirjojen sekä asetuksen N:o 17 11 artiklan nojalla saatujen tietojen perusteella komissio on päättänyt, että tutkimuksen kohteena olevat valmistajat ovat vuosina 1980—1985 rikkoneet perustamissopimuksen 85 artiklaa tekemällä sarjan sopimuksia betoniteräsverkkojen toimituskiintiöistä ja hinnoista tai noudattamalla yhdenmukaistettuja menettelytapoja niiden suhteen. Komissio on aloittanut asetuksen N:o 17 3 artiklan 1 kohdan mukaisen menettelyn ja lähettänyt 12.3.1987 väitetiedoksiannon tutkimuksen kohteena oleville yrityksille, jotka ovat vastanneet siihen. Yritysten edustajia on kuultu 23. ja 24.11.1987 pidetyissä tilaisuuksissa.

5 Tämän menettelyn päätteeksi komissio on tehnyt päätöksensä. Sen mukaan (22 kohta) kilpailunrajoitukset koostuivat sarjasta sopimuksia ja/tai yhdenmukaisesti menettelytapoja, joiden tarkoituksena on ollut hintojen ja/tai toimituskiintiöiden vahvistaminen sekä betoniteräsverkkojen markkinoiden jakaminen. Nämä järjestelyt ovat komission päätöksen mukaan koskeneet eri osamarkkinoita (Ranskan, Saksan tai Benelux-maiden markkinoita), mutta ne ovat vaikuttaneet jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska niihin ovat osallistuneet useissa jäsenvaltioissa toimivat yritykset. Komission päätöksessä lausutaan seuraavaa: ”Tässä tapauksessa kyse ei niinkään ole kaikkien jäsenvaltioiden, joita asia koskee, kaikki valmistajat kattavasta yritysten välisestä järjestelystä, vaan osapuolten erilaisten — joskus eri osapuoltenkin kesken tehtyjen — järjestelyjen kokonaisuudesta. Koska tämä järjestelyjen kokonaisuus on kuitenkin säännelty eri osamarkkinoita, siitä on ollut seurauksena, että yhteismarkkinoiden merkittävää osaa on säännelty suuressa määrin.”

6 Komission päätöksen päätösosassa todetaan:

”1 artikla

Yritykset Tréfilunion SA, Société métallurgique de Normandie (= SMN), CCG (TECNOR), Société de treillis et panneaux soudés (= STPS), Sotralentz SA, Tréfilarbe SA ja Tréfilarbe Luxembourg-Saarbrücken SARL, Tréfileries de Fontaine-l'Évêque, Frère-Bourgeois Commerciale SA (nykyisin Steelinter SA), NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos, Thibo Draad- en Bouwstaalprodukten BV (nykyisin Thibo Bouwstaal BV), Van Merksteijn Staalbouw BV, ZND Bouwstaal BV, Baustahlgewebe GmbH, ILRO SpA, Ferriere Nord SpA (Pittini) ja G. B. Martignelli fu G. B. Metallurgica SpA ovat rikkoneet ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa 27.5.1980—5.11.1985 yhden tai useamman kerran osallistumalla yhteen tai useampaan sopimukseen ja/tai yhdenmukaistettuun menettelytapaan (= yritysten väliset järjestelyt), joissa on määrätty myyntihintoja, rajoitettu myyntejä, jaettu markkinoita ja sovittu toimista, joiden tarkoituksena on ollut näiden järjestelyjen täytäntöönpano ja niiden noudattamisen valvonta.

2 artikla

Mikäli 1 artiklassa luetellut yritykset aikovat jatkaa toiminnan harjoittamista betoniteräsverkkoalalla yhteisön alueella, niiden on välittömästi lopetettava todetut rikkomukset (jos ne eivät jo ole sitä tehneet) ja oltava vastaisuudessa tekemättä mitään toimintaansa koskevia sopimuksia ja/tai oltava noudattamatta yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joiden tarkoitus tai vaikutus on samanlainen tai samankaltainen.

3 artikla

Seuraaville yrityksille määrätään 1 artiklassa todetuista rikkomuksista sakkoa seuraavasti:

- 1) Tréfilunion SA (= TU): sakkoa 1 375 000 ecua;
- 2) Société métallurgique de Normandie (= SMN): sakkoa 50 000 ecua;
- 3) Société des treillis et panneaux soudés (= STPS): sakkoa 150 000 ecua;
- 4) Sotralentz SA: sakkoa 228 000 ecua;
- 5) Tréfilarbe Luxembourg-Saarbrücken SARL: sakkoa 1 143 000 ecua;
- 6) Steelinter SA: sakkoa 315 000 ecua;

- 7) NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos: sakkoa 550 000 ecua;
- 8) Thibo Bouwstaal BV: sakkoa 420 000 ecua;
- 9) Van Merksteijn Staalbouw BV: sakkoa 375 000 ecua;
- 10) ZND Bouwstaal BV: sakkoa 42 000 ecua;
- 11) Baustahlgewebe GmbH (= BStG): sakkoa 4 500 000 ecua;
- 12) ILRO SpA: sakkoa 13 000 ecua;
- 13) Ferriere Nord SpA (Pittini): sakkoa 320 000 ecua;
- 14) G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA: sakkoa 20 000 ecua.

...»

Asian käsittelyn vaiheet

Kantaja, Ferriere Nord SpA (jäljempänä Ferriere Nord), on nostanut 18.10.1989 yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon jätetyllä kannekirjelmällä nyt

käsiteltävänä olevan kanteen, jossa se vaatii komission päätöksen kumoamista. Kymmenen kolmestatoista muusta komission päätöksen kohteena olleesta yrityksestä on myös nostanut kanteen.

- 8 Yhteisöjen tuomioistuin on siirtänyt kaikki yksitoista asiaa 15.11.1989 antamallaan määräyksellä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäviksi Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta 24 päivänä lokakuuta 1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/591/EHTY, ETY, Euratom (EYVL L 319, s. 1) 14 artiklan mukaisesti. Nämä kanteet on rekisteröity asioiksi T-141/89, T-142/89, T-143/89, T-144/89 ja T-145/89 sekä T-147/89, T-148/89, T-149/89, T-150/89, T-151/89 ja T-152/89.
- 9 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on yhdistänyt edellä mainitut asiat 13.10.1992 antamallaan määräyksellä työjärjestyksen 50 artiklan mukaisesti suullista käsittelyä varten, koska asiat liittyvät toisiinsa.
- 10 Kantajat ovat vastanneet yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 22.4.—7.5.1993 jättämillään kirjeillä kysymyksiin, joita ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli niille esittänyt.
- 11 Kysymyksiin annettujen vastausten ja esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on päättänyt aloittaa suullisen käsittelyn ilman edeltäviä asian selvittämistoimia.
- 12 Asianosaiset ovat esittäneet suulliset lausumansa ja vastauksensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin 14.—18.6.1993 pidetyssä istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

13 Kantaja vaatii, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

ensisijaisesti

— kumoaa komission päätöksen niiltä osin kuin päätös koskee Ferriere Nordia;

toissijaisesti

— kumoaa Ferriere Nordille määrätyn sakon tai kohtuullistaa sakon määrää;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 Komissio vaatii, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Asian ratkaisu

15 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että komission päätöksessä (23, 51, 159 ja 160 kohta) kantajan katsotaan osallistuneen kahteen sarjaan

Ranskan markkinoilla sovellettuja yritysten välisiä järjestelyjä. Näihin järjestelyihin on osallistunut ranskalaisia valmistajia (Tréfilunion, STPS, SMN, CCG ja Sotralentz) ja Ranskan markkinoilla toimivia ulkomaalaisia valmistajia (ILRO, Ferriere Nord, Martinelli, Boël/Trébos, Tréfileries de Fontaine-l'Éveque, Frère-Bourgeois Commerciale ja Tréfilarbe), ja järjestelyjen tarkoituksena on ollut hintojen ja kiintiöiden vahvistaminen, jotta betoniteräsverkkojen tuontia Ranskaan voitaisiin rajoittaa, ja näihin liittyen järjestelyissä on sovittu tietojenvaihdosta. Ensimmäistä järjestelyjen sarjaa on sovellettu vuoden 1981 huhtikuusta vuoden 1982 maaliskuuhun, ja toista järjestelyjen sarjaa on sovellettu vuoden 1983 alusta vuoden 1984 loppuun. Toisesta järjestelyjen sarjasta on sovittu virallisesti tekemällä lokakuussa 1983 ns. sopimuspöytäkirja (protocole d'accord).

- 16 Kantaja on esittänyt kolme kanneperustetta kanteensa tueksi. Ensimmäinen koskee ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan rikkomista, toinen asetuksen N:o 17/15 artiklan 2 kohdan rikkomista ja kolmas harkintavallan väärinkäyttöä.

ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan rikkomista koskeva kanneperuste

Asianosaisten väitteet

- 17 Kantaja on myöntänyt osallistuneensa päätöksen kohteena olleisiin sopimuksiin, mutta se katsoo, että sen osallistuminen ”ei ole rikkonut konkreettisesti perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa”.
- 18 Kantaja väittää, että sen markkina-asema Ranskan markkinoilla on heikko, koska betoniteräsverkkojen kuljetuskustannukset ovat suuret ja koska sen tehtaat sijaitsevat Italian itäosissa. Heikon markkina- asemansa vuoksi kantajan osallistumisella yritysten välisiin järjestelyihin ei ole voinut olla vaikutusta kilpailuun tai jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Osoituksena tästä on kantajan mukaan se, että järjestelyt eivät ole muuttaneet italialaisten valmistajien yhteenlaskettua markkinaosuutta ja

että kantajan tuotteiden vienti Ranskaan on ollut paljon vähäisempää kuin sille vahvistettu kiintiö sallisi.

19 Kantaja lisää, että vaikka järjestelyt ovat nostaneet hintoja Ranskan markkinoilla komission väittämällä tavalla, järjestelyt ovat samalla lisänneet kilpailua ja jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Itse asiassa se on voinut aloittaa toiminnan Ranskan markkinoilla ainoastaan Ranskan markkinoiden korkean hintatason vuoksi, ottaen huomioon sen tuotteiden viennistä aiheutuvat korkeat kuljetuskustannukset. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti kilpailutilanteen muutokset voidaan hyväksyä, jos sopimus on tarpeellinen, jotta yritys voisi aloittaa toiminnan maantieteellisellä alueella, jossa se ei ole toiminut, tai jos sopimus edistää vaihdantaa (ks. asia 56/65, Société technique minière, tuomio 30.6.1966, Kok. 1966, s. 337).

20 Kantajan vastauksessaan kantaja on kiistänyt komission päätöksen 25 kohdassa esitetyt seikat, jotka koskevat sitä, kuinka paljon hinnat olivat nousseet järjestelyjen seurauksena, ja kantaja on esittänyt, että komissio ei ole voinut korvata sitä, että järjestelyillä ei ole ollut mitään vaikutuksia, viittauksella järjestelyjen tarkoitukseen, koska perustamissopimuksen 85 artiklan italialaisen version mukaan järjestelyiden tarkoituksena on oltava kilpailun rajoittaminen ja tämän lisäksi järjestelyiden seurauksena kilpailun on rajoitettava, jotta yritysten toiminta olisi tämän määräyksen vastaista.

21 Kantaja muistuttaa lisäksi, että betoniteräsverkkojen myynnissä saatava arvonlisä on suhteellisen pieni (20—25 prosenttia) verrattuna EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan välituotteen, valssilangan, arvoon. Betoniteräsverkkojen hinta on siten kantajan mukaan suuressa määrin riippuvainen valssilangan hinnasta, minkä myös komissio on myöntänyt komission päätöksen 2 kohdassa. Alalla ei ole siksi juuri voinut kilpailla hinnoilla, eikä kilpailua näin ole voinut estää. Kantaja väittää, että vaikka järjestelyjen vuoksi betoniteräsverkkojen hinnat ovat nousseet, näin on käynyt samaan aikaan kun komissio on toivonut valssilangan hinnan nousevan osana komission toimintaa terästeollisuuden uudelleenjärjestämiseksi, koska betoniteräsverkkojen hinnan nousun ansiosta myös valssilangan hinta on voinut nousta. Kantaja lisää, että valssilangan valmistajana se on toivonut samalla lailla kuin komissio valssilangan hinnan nousevan.

- 22 Komissio toteaa komission päätöksen 25 kohtaan viitaten, että järjestelyissä sovitujen hintojen ja kiintiöiden vahvistamisen vuoksi hinnat ovat nousseet olennaisesti Ranskan markkinoilla, ja tämän vuoksi kilpailuolosuhteet ovat muuttuneet ja markkinoista on tullut kannattavat jopa kantajalle. Komissio toteaa, että mitään asiakirjaa ei ole esitetty sen kantajan väitteen tueksi, jonka mukaan hinnat olisivat nousseet markkinoilla eri tavalla kuin komission päätöksen 25 kohdassa on esitetty.
- 23 Komissio lisää, että kantajan tuotteiden Ranskan-viennin väheneminen on osoitukseksi ainoastaan siitä, että tuntuva hintojen nousu Ranskassa on ollut kantajan edun mukaista erityisesti sen vuoksi, että kantaja olisi voinut toimia markkinoilla, jotka eivät ole koskaan olleet todella kannattavia normaalissa kilpailutilanteessa (ks. asia 123/83, BNIC, tuomio 30.1.1985, Kok. 1985, s. 391). Komissio toteaa uudelleen, että kilpailuoikeuden vastaiset järjestelyt ovat muuttaneet tuntuvasti Ranskan ja Italian välistä tuotteiden vaihdantaa, koska järjestelyjen tarkoituksena on ollut eräänlainen Ranskan markkinoiden ”eristäminen”, jotta hintoja olisi voitu nostaa olennaisesti. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ei ole välttämätöntä, että sopimukset ovat vaikuttaneet tuntuvasti vaihdantaan, vaan välttämätöntä on ainoastaan se, että sopimukset ovat voineet vaikuttaa tällä tavalla (ks. asia 19/77, Miller v. komissio, tuomio 1.2.1978, Kok. 1978, s. 131, 15 kohta).
- 24 Komissio toteaa, että komission toimilla, jotka koskevat tiettyjä EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia tuotteita, ei ole merkitystä kantajan tekemän, betoniteräsverkkojen markkinoita koskevan rikkomuksen osalta. Vaikka komissio on säännellyt näiden tuotteiden markkinoita, yritykset eivät silti saa vahvistaa hintoja ja toimituskiintiöitä sellaisille tuotteille, jotka kuuluvat EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan. Komissio toteaa kuitenkin ottaneensa sakan suuruutta määrittäessään (komission päätöksen 201 kohta) asianmukaisesti huomioon sen vaikutuksen, joka betoniteräsverkkojen hinnoilla on ollut valsilangan hintaan.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa aluksi, että kantaja myöntää osallistuneensa betoniteräsverkkojen valmistajien tekemiin sopimukseen ja että kantaja ei ole kiistänyt näiden sopimusten tarkoituksena olleen hintojen ja kiintiöiden vahvistaminen.
- 26 Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan mukaan yhteismarkkinoille soveltu-mattomina ovat kiellettyjä kaikki sellaiset yritysten väliset sopimukset tai yritysten yhdenmukaistetut menettelytavat, jotka ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla, ja erityisesti sellaiset sopimukset tai menettelytavat, joilla suo-raan tai välillisesti vahvistetaan osto- tai myyntihintoja tai muita kauppaehtoja taikka joilla jaetaan markkinoita tai hankintalähteitä.
- 27 Tämän määräyksen sanamuodon perusteella merkitystä on ainoastaan sillä, onko niiden sopimusten tarkoituksena, joissa kantaja on ollut sopimuspuolena muiden yritysten kanssa, ollut rajoittaa kilpailua tai onko kilpailu vääristynyt sopimusten seurauksena ja ovatko sopimukset olleet omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väli-seen kauppaan. Tämän vuoksi merkitystä ei ole sillä, onko kantajan oma osallistu-minen sopimusjärjestelyihin rajoittanut kilpailua tai vaikuttanut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, ottaen huomioon kantajayrityksen pienen markkinaosuuden Ranskan markkinoilla (ks. asia T-6/89, Enichem Anic v. komissio, tuomio 17.12.1991, Kok. 1991, s. II-1623, 216 ja 224 kohta).
- 28 Koska sopimuksissa, joissa kantaja on ollut sopimuspuolena, on vahvistettu hintoja ja kiintiöitä, sopimusten tarkoituksena on ollut kilpailun rajoittaminen, ja ne ovat olleet omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Vuosien 1981—1982 osalta on todettava ainoastaan, että kantaja osallistui 1.4.1981 Pariisissa pidettyyn kokoukseen, johon osallistui ranskalaisia, italialaisia ja belgialaisia val-mistajia ja jossa vahvistettiin italialaisten valmistajien kiintiöksi huhtikuussa 1981 alkavalle kahdelletoista kuukaudelle 32 000/33 000 tonnia, josta kantajan

osuudeksi vahvistettiin 4 000 tonnia. Tässä kokouksessa vahvistettiin myös erilais-
ten betoniteräsverkkojen hinnat, hinnanalennukset ja markkinoille pääsyyn liit-
tyvät alennukset sekä sovittiin erilaisista tavoista vaihtaa tietoja. Tämä käy ilmi Fer-
riere Nordin ja Martinellin Ranskan edustajan Italmetalnin Martinellille
9.4.1981 lähettämästä teleksistä (komission päätöksen 33 kohta), 9.4.1981 päivä-
tystä muistiosta (komission päätöksen 34 kohta), jonka on laatinut herra Marie,
Tréfilunionin betoniteräsverkko-osaston johtaja ja vuodesta 1983 lähtien Associa-
tion technique pour le développement de l'emploi du treillis soudé puheenjohtaja,
Tréfilunionissa laaditusta taulukosta, joka on otsikoitu ”Betoniteräsverkkojen
tuonti Italiasta” (komission päätöksen 35 kohta), ja Ferriere Nordin edustajan,
herra Cattapanin Italmetin herra François'ille 4.5.1981 lähettämästä kirjeestä
(komission päätöksen 36 kohta), jossa viitataan sopimusehtojen hyväksymiseen.
Lisäksi vuosien 1983—1984 osalta kantaja on osallistunut muiden italialaisten ja
ranskalaisten valmistajien kanssa 23.2.1983 pidettyyn kokoukseen, jossa on sovittu
kiintiöiden jakamisesta (61 prosenttia ranskalaisille järjestelyjen osapuolille, 19 pro-
senttia ranskalaisille valmistajille, jotka eivät ole osapuolina järjestelyissä, 3 pro-
senttia belgialaisille, 7 prosenttia saksalaisille ja 10 prosenttia italialaisille) ja hinto-
jen nostamisesta 200—300 FRF huhtikuusta 1983 lähtien ja 300 FRF heinäkuussa.
Tämä käy ilmi herra Cattapanin muistiosta (komission päätöksen 53 kohta), joka
koskee edellä mainittua kokousta, ja herra Hallerin, CCG:n edustajan, muistiosta
(komission päätöksen 54 kohta).

29 Kilpailuun vaikuttamisen osalta on todettava, että kantajan korostamalla tavalla
betoniteräsverkkojen hinta riippuu suuressa määrin valssilangan hinnasta, mutta
tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, että valmistajat kilpailisivat
tehokkaasti näillä markkinoilla. Itse asiassa valmistajilla on ollut riittävän suuret
voittomarginaalit, jotta ne olisivat voineet kilpailla tehokkaasti markkinoilla.
Tämän vuoksi järjestelyt ovat voineet vaikuttaa tuntuvasti kilpailuun (ks. yhdistetyt
asiat 209—215/78 ja 218/78, Van Landewyck ym. v. komissio, tuomio 29.10.1980,
Kok. 1980, s. 3125, 133 ja 153 kohta).

30 Lisäksi sopimuksen konkreettisia vaikutuksia ei tarvitse ottaa huomioon sovellet-
taessa perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa, jos on ilmeistä, että sopimuksen
tarkoituksena on — kuten komission päätöksessä tarkoitetuissa sopimuksissa —
estää kilpailu yhteismarkkinoilla, taikka rajoittaa tai vääristää sitä (ks. asia
C-277/87, Sandoz Prodotti Farmaceutici v. komissio, tuomio 11.1.1990, Kok. 1990,
s. I-45).

- 31 Kantaja ei voi vedota perustamissopimuksen 85 artiklan italiankieliseen versioon sen perusteena, että komission olisi näytettävä toteen sekä sopimuksen kilpailua rajoittava tarkoitus että sen vaikutus. Itse asiassa tähän sopimukseen ei voi vedota kaikkia muita erikielisiä versioita vastaan, koska näissä versioissa käytetyn ”tai”-sanan perusteella kyseessä olevat edellytykset eivät ole kumulatiivisia vaan vaihtoehtoisia, kuten yhteisöjen tuomioistuin on vakiintuneesti todennut edellä mainitusta tuomiosta asiassa *Société technique minière* (sivu 359) lähtien. Jotta yhteisöoikeuden normeja tulkittaisiin yhdenmukaisesti, niitä on tulkittava ja sovellettava ottaen huomioon muilla yhteisön virallisilla kielillä laaditut versiot (ks. asia 19/67, *van der Vecht*, tuomio 5.12.1967, Kok. 1967, s. 445—456 ja 283/81, *Cilfit ja Lanificio di Gavardo*, tuomio 6.10.1982, Kok. 1982, s. 3415, 18 kohta).
- 32 Sen vaikutuksen osalta, joka järjestelyillä on ollut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa, että perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisen edellytyksenä ei ole se, että todetut kilpailunrajoitukset olisivat todellisuudessa vaikuttaneet tuntuvasti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, vaan ainoastaan se, että sopimukset ovat olleet omiaan vaikuttamaan tällä tavalla (ks. edellä mainittu tuomio asiassa *Miller v. komissio*, sivu 152).
- 33 Käsiteltävänä olevassa asiassa on todettava, että vaikka kantajan valmistusyksiköt, joissa se valmistaa betoniteräsverkkoja, ovat kaukana Ranskan markkinoista, ei tämä sinänsä estä kantajaa viemästä tuotteitaan näille markkinoille. Tämän osalta kantajan päättelytapa osoittaa sinänsä, että järjestelyt ovat olleet omiaan lisäämään vientiä Ranskaan, niiltä osin kuin niiden vuoksi hinnat ovat nousseet, ja näin vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- 34 Jos lisäksi oletetaan, kuten kantaja on tehnyt, että järjestelyt eivät ole muuttaneet italialaisten valmistajien yhteistä markkinaosuutta ja että se ei ole vienyt läheskään kiintiöissä vahvistettuja määriä tuotteitaan Ranskaan, todetut kilpailunrajoitukset ovat silti olleet omiaan muuttamaan kauppaa (ks. edellä mainittu tuomio asiassa

Van Landewyck ym. v. komissio, 172 kohta). Järjestelyjen tarkoituksena on itse asiassa ollut Ranskan markkinoita koskevien tuontikiintiöiden vahvistaminen, jotta hinnat olisivat voineet nousta keinotekoisesti näillä markkinoilla.

35 Edellä esitetyn perusteella kantaja on, kuten komissiokin on todennut päätöksessään, rikkonut perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa, kun se on liittynyt sopimukseen, joiden tarkoituksena on ollut rajoittaa kilpailua yhteismarkkinoilla ja jotka ovat olleet omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

36 Tämän vuoksi tämä kanneperuste on hylättävä.

Asetuksen N:o 17 15 artiklan rikkomista koskeva kanneperuste

37 Tässä kanneperusteessa on neljä osaa. Ensimmäinen koskee sitä, että kantaja ei ole rikkonut perustamissopimusta tahallaan tai tuottamuksesta, toinen koskee kantajan vähäistä osuutta järjestelyissä, kolmas yhdenvertaisuusperiaatetta ja neljäs taloudellisen ja oikeudellisen asyayhteyden riittämätöntä huomioionottamista.

I — Kantajan rikkomuksen tahallisuus tai tuottamuksellisuus

Asianosaisten väitteet

38 Kantaja väittää, että sen tarkoituksena ei ole ollut rikkoa perustamissopimuksen 85 artiklaa, vaan kantaja on ollut sopimuspuolena sopimuksissa ainoastaan siksi, että se voisi aloittaa toiminnan Ranskan markkinoilla, mikä ei olisi ollut mahdollista, jos hinnat eivät olisi nousseet.

- 39 Kantaja väittää, että koska sen toimintaan teräksen valmistajana on sovellettu EHTY:n perustamissopimusta, jonka perusteella on mahdollista säädellä hintoja ja vahvistaa kiintiöitä, se ei ole tiennyt, että sopimukset, joissa se on ollut sopimuspuolena, rikkovat ETY:n perustamissopimusta.
- 40 Komissio vastaa kantajan väitteisiin toteamalla, että tarkoitus rikkoa perustamissopimusta ei ole asetuksen N:o 17/15 artiklan 2 kohdan mukaisen sakon määräämisen välttämätön ehto, vaikka käsiteltävänä olevassa asiassa kantajan tarkoituksena onkin ollut rikkoa perustamissopimusta. Komissio muistuttaa, että Ferriere Nord on aktiivisesti osallistunut kiellettyjen järjestelyjen valmisteluun, niistä päättämiseen, niiden tulkintaan ja niiden toteuttamiseen.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 41 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että jotta voitaisiin katsoa yrityksen rikkoneen tahallaan perustamissopimuksen kilpailumääräyksiä, ei ole välttämätöntä, että yritys on ollut tietoinen siitä, että se rikkoo määräyksiä, vaan riittävää on jo se, että yrityksen olisi pitänyt tietää, että sen käyttäytyminen rajoittaa kilpailua (ks. asia 246/86, Belasco ym. v. komissio, tuomio 11.7.1989, Kok. 1989, s. 2117, 41 kohta; asia C-279/87, Tipp-Ex v. komissio, tuomio 8.2.1990, Kok. 1990, s. I-261 ja asia T-15/89, Chemie Linz v. komissio, tuomio 10.3.1992, Kok. 1992, s. II-1275, 350 kohta).
- 42 Ottaen huomioon sen, että perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa ja erityisesti tämän kohdan a ja c alakohtia on selvästi rikottu törkeällä tavalla, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että kantajan väite, jonka mukaan se ei olisi toiminut tahallisesti, on perusteeton. Vastaavin perustein kantaja ei voi myöskään väittää, ettei se ole tiennyt sopimusten rikkovan ETY:n perustamissopimusta sen vuoksi, että teräksen valmistajana siihen on sovellettu tavallisesti EHTY:n perustamissopimusta.

- 43 Edellä esitetyn vuoksi kanneperusteen tämä osa on hylättävä.

II — *Kantajan vähäinen osallistuminen järjestelyihin*

Asianosaisten väitteet

- 44 Kantaja väittää, että sen osallistumisella järjestelyihin on ollut ainoastaan vähäinen merkitys, koska se on ainoastaan noudattanut tehtyjä sopimuksia tekemättä aloitetta niiden tekemiseksi. Kantajan mukaan se ei ole osallistunut Benelux-maita tai Saksaa koskeviin järjestelyihin eikä ole ollut mukana luotaessa Italian markkinoilla sovellettavia järjestelyitä.
- 45 Kantaja toteaa, että — toisin kuin komissio on todennut — Italmet, joka on suorittanut kaikki nämä liiketoimet, ei ole kantajan edustaja vaan itsenäinen kauppaedustaja.
- 46 Komissio vastaa kantajan väitteisiin toteamalla, että sakko on täysin perusteltu ottaen huomioon erityisesti kantajayrityksen koko ja se merkitys, joka sen toiminnalla on ollut kiellettyjen järjestelyjen kokonaisuuteen varsinkin siksi, että se on edustanut italialaisia valmistajia ja että se on tavallaan taannut ranskalaisille valmistajille italialaisten valmistajien toimeenpanevan ”asianmukaisesti” sopimusvelvoitteet.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 47 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että — toisin kuin kantaja on todennut — kantaja ei ole ainoastaan noudattanut tehtyjä sopimuksia, vaan se on

toisinaan tehnyt sopimuksia koskevia aloitteita, mistä osoituksena ovat komission päätöksen 36—45 kohdassa mainitut asiakirjat; näistä yksi on herra Cattapanin herra Marielle 19.4.1982 lähettämä teleksi, jossa ehdotetaan sopimusten soveltamisajan jatkamista vuodelle 1982 (komission päätöksen 42 kohta). Tässä teleksissä todetaan seuraavaa: ”Mitä tulee yhteiseen tavoitteeseen elvyttää talouden ala, joka on jo vaikeuksissa kysynnän vähäisyyden vuoksi, italialaiset valmistajat antavat suostumuksensa ehdotukselle soveltaa 325 Ranskan frangin alennusta listahinnoista ja pienempää ns. markkinoille pääsyä koskevaa alennusta. Enimmäismäärä, jonka italialaiset valmistajat saavat viedä tuotteitaan Ranskan markkinoille huhti-, touko- ja kesäkuussa, on 7 200 tonnia eli kolme kertaa 1 800 + 300 + 300 kuitenkin sillä edellytyksellä, että edellä esitetyt arviot osoittautuvat oikeiksi ja että tilanne kehittyy normaalisti. Uskon pystyväni toteamaan, että olemme saavuttaneet yhteiset tavoitteemme ja että toiveemme ovat toteutuneet. Tämän vuoksi ja koska tehdyt päätökset ovat sopimustemme mukaisia, päätöksiä voidaan soveltaa tästä päivästä lähtien”.

- 48 Komission päätöksessä on otettu huomioon se, että kantaja ei ole rikkonut kilpailusääntöjä Benelux-maiden ja Saksan markkinoilla, koska päätöksessä ei ole todettu, että kantaja olisi osallistunut näitä markkinoita koskeviin järjestelyihin. Päätöksessä ei ole myöskään todettu, että sopimukset olisi tehty Italian markkinoita varten. Kantaja ei siksi voi väittää tekemänsä rikkomuksen olleen lievempi kuin se on komission päätöksen mukaan ollut, minkä vuoksi kantajalle määrätyn sakan määrää olisi kantajan mukaan alennettava.
- 49 Siitä väitteestä, jonka mukaan Italmet ei ole ollut kantajan edustaja, on todettava, että kantajan ja Italmetin välisten muistioiden ja teleksien perusteella ei voida epäillä niiden sopimusten luonnetta, joihin kantaja on osallistunut erityisesti Italmetin välityksellä (ks. muun muassa komission päätöksen 36, 41, 42 ja 43 kohdassa mainitut asiakirjat) mutta myös ja ennen kaikkea itsenäisesti ja ilman Italmetin apua.
- 50 Tämän vuoksi kanneperusteen tämä osa on hylättävä.

III — *Yhdenvertaisuusperiaatteen rikkominen**Asianosaisten väitteet*

51 Kantaja väittää komission määrittäneen kantajalle määrätyn sakon suuruuden käyttäen laskentaperustana ainoastaan betoniteräsverkkojen myynnistä saatua liikevaihtoa, mikä on vastoin asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohtaa, sellaisena kuin yhteisöjen tuomioistuin on sitä tulkinnut 7.6.1983 antamassaan tuomiossa *Musique diffusion Française* ym. vastaan komissio (yhdistetyt asiat 100—103/80, Kok. 1983, s. 1825). Tämän tuomion mukaan sakkoa määrättäessä on otettava huomioon muun muassa sopimusten osapuolina olleiden yritysten näistä sopimuksista mahdollisesti saamat taloudelliset edut. Käsiteltävänä olevassa asiassa kantaja ei ole saanut mitään hyötyä osallistumisesta järjestelyihin. Tämän oikeudellisen virheen vuoksi komissio on kantajan mukaan määrännyt kantajalle sakon, jonka määrä on syrjivä ottaen huomioon muille italialaisille valmistajille määrätty sakot.

52 Komissio väittää, että se on soveltanut käsiteltävänä olevassa asiassa ehtoja, jotka yhteisöjen tuomioistuin on määritellyt tuomiossaan edellä mainitussa asiassa *Musique diffusion française* ym. vastaan komissio. Komissio toteaa, että vaikka kantajalle määrätty sakko on selvästi paljon suurempi kuin muille kahdelle italialaiselle valmistajalle määrätty sakko, tämä johtuu erityisesti kantajayrityksen koosta ja siitä vaikutuksesta, joka kantajalla on ollut kielletyissä järjestelyissä, ja tämän vuoksi kantajaa koskevat erilaiset seikat kuin muita italialaisia yrityksiä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

53 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että komissio on ottanut sakon suuruutta määrittäessään huomioon sen, että kantaja ei ole hyötynyt rikkomuksesta. Komissio on itse asiassa ottanut huomioon sen, että toiminta betoniteräsverkkoalalla ei ole kovin kannattavaa (komission päätöksen 201 kohta), samoin kuin yritysten taloudellisen tilanteen (komission päätöksen 203 kohta). Lisäksi on

todettava, että vaikka yritys ei olisi hyötynyt rikkomuksesta, tämä ei estä sitä, että komissio määrää merkittävän suuruisia sakkoja, koska muuten sakot menettäisivät pelotusvaikutuksensa.

54 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että edellä esitetyn mukaisesti komissio ei ole vahvistanut kantajalle määrätyn sakon suuruutta ainoastaan betoniteräsverkon myynnistä saadun liikevaihdon perusteella. Vaikka on totta, että komissio on ottanut huomioon betoniteräsverkkojen myynnistä saadun liikevaihdon muiden huomioonotettujen seikkojen ohella ja että tämä seikka on myötävaihtanut siihen, että kantajalle on määrätty paljon suurempi sakko kuin muille italialaisille valmistajille, tämä menettely on silti niiden suuntaviivojen mukainen, jotka yhteisöjen tuomioistuin on määritellyt edellä mainitussa tuomiossaan asiassa *Musique diffusion française* ym. vastaan komissio (tuomion 120 ja 121 kohta), koska näiden suuntaviivojen mukaan komissio voi ottaa huomioon sen vaikutuksen, joka yrityksen toiminnalla voi olla markkinoilla erityisesti kokonsa ja taloudellisen vaikutusvaltansa vuoksi, ja koska yrityksen kokoa ja taloudellista vaikutusvaltaa koskevia päätelmiä voidaan tehdä tuotteen myynnistä saadun liikevaihdon perusteella. Osoituksena siitä, että liikevaihto ei ole ainoa seikka, jonka komissio on ottanut huomioon, on se, että suhteellisesti laskettuna kantajalle on määrätty pienempi sakko (1 prosentti) kuin Martinellille (1,5 prosenttia).

55 Sen osalta, onko kantajaa syrjitty verrattuna ILRO:hon, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti yhdenvertaisuusperiaatetta voidaan katsoa rikotun ainoastaan silloin, kun samanlaisia tilanteita on käsitelty eri tavalla. Komission mukaan ero kantajalle ja ILRO:lle määrätyn sakon suuruudessa johtuu seuraavista seikoista: ILRO ei ole noudattanut tehtyjä sopimuksia, mikä on vaikuttanut sopimusjärjestelyjen murtumiseen; komissio ei ole kyennyt näyttämään toteen, että ILRO olisi toiminut vuosien 1981—1982 sopimusten jatkamiseksi; ILRO on auttanut komissiota sen tutkimuksissa ratkaisevalla tavalla, kuten komissio on todennut suullisessa käsittelyssä (komission päätöksen 204 kohta); ILRO on ollut ranskalaisten viranomaisten toimenpiteiden kohteena; ILRO ei ole ollut osapuolena järjestelyissä toukokuusta 1984 lähtien (ks. komission päätöksen 44, 64, 65 ja 66 kohta).

- 56 Käsiteltävänä olevassa asiassa on kuitenkin todettava, että komission esittämät erot ILRO:n ja kantajan välillä riittävät sen perustelemiseksi, että näitä kahta yritystä on kohdeltu eri tavalla.
- 57 Tämän vuoksi kanneperusteen tämä osa on hylättävä.

IV — *Taloudellisen ja oikeudellisen asiayhteyden riittämätön huomioonottaminen*

Asianosaisten väitteet

- 58 Kantaja väittää, että komission olisi pitänyt ottaa huomioon se taloudellinen ja oikeudellinen seikka, jonka mukaan betoniteräsmarkkinoita edeltää tuotantoprosessissa valssilankamarkkinat. Kantaja korostaa läheistä yhteyttä betoniteräsverkkojen ja valssilangan välillä ja toteaa, että valssilankaa on koskenut järjestelmä, jossa vahvistettiin kiintiöitä ja säänneltiin hintoja. Tämän osalta kantaja toteaa, että näiden tuotteiden välinen yhteys ei eroa sokerin ja sokerijuurikkaan välisestä yhteydestä, jota yhteisöjen tuomioistuin on käsitellyt 16.12.1975 antamassaan tuomiossa yhdistetyissä asioissa Suiker Unie ym. vastaan komissio (yhdistetyt asiat 40/73—48/73, 50/73, 54/73—56/73, 111/73, 113/73 ja 114/73, Kok. 1975, s. 1663). Näissä asioissa oli kyse sokeria koskeneesta yhteisestä markkinajärjestelmästä, jonka tarkoituksena oli taata alkutuotteen eli sokerijuurikkaan myynnistä kohtuullinen korvaus käyttämällä hintoja ja kiintiöitä koskevaa järjestelmää. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse perustuotetta, valssilankaa, koskevasta ”yhteisestä markkinajärjestelmästä”, jonka tarkoituksena on suojata välittömästi tätä tuotetta, ilman että järjestelmä koskisi valssilangasta valmistettuja tuotteita. Valssilangan valmistamisen edistäminen on kuitenkin ollut vaarassa osoittautua tehottomaksi, kun valssilangasta valmistettujen betoniteräsverkkojen toimittamista ja hintoja ei ole koskenut mikään säätely. Tämän vuoksi valmistajat ovat halunneet oma-aloitteisesti paikata tämän aukon järjestelmässä luomalla itse betoniteräsverkkoja koskevan järjestelmän. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi siksi alennettava olenaisesti määrätyn sakon suuruutta, kuten yhteisöjen tuomioistuin on tehnyt edellä mainitussa tuomiossa yhdistetyissä asioissa Suiker Unie ym. vastaan komissio, koska kyseessä olevalla alalla kilpailusääntöjä on voinut soveltaa ainoastaan erittäin rajoitetusti.

- 59 Kantaja muistuttaa, että vaikka järjestelyjen seurauksena betoniteräsverkkojen hinnat ovat nousseet, valssilangan hinta on noussut samalla komission toivomusten mukaisesti.
- 60 Kantaja toteaa lopuksi, että komissio ei ole ollenkaan tai riittävästi ottanut huomioon lieventäviä asianhaaroja kuten sitä, että kantaja on myötävaikuttanut komission tekemiin tutkimuksiin ja pyrkinyt aktiivisesti muuttamaan teräsmarkkinoiden rakennetta.
- 61 Komissio vastaa kantajan väitteisiin toteamalla, kuten se on todennut jo päätöksessään (201 kohta), että se on ottanut sakon suuruutta määrätessään huomioon tilanteen valssilankamarkkinoilla. Komissio lisää, että edellä mainitussa yhdistetyissä asioissa Suiker Unie ym. vastaan komissio annetussa tuomiossa kuvattu tilanne sokerimarkkinoilla poikkeaa betoniteräsverkkojen markkinoista siltä osin, kuin käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole tehty mitään yhteisiä betoniteräsmarkkinoita koskevia järjestelyjä. Viitatussa tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin on ainoastaan todennut, että ”arvostellaanpa sellaista järjestelmää, jonka tarkoituksena on jakaa kansalliset markkinat erityisesti käyttämällä kansallisia kiintiöitä, miten tahansa ... kilpailusääntöjä voidaan silti rajoitetusti soveltaa”.
- 62 Komissio korostaa lisäksi, että kantaja ei ole myötävaikuttanut komission tutkimuksiin tai toiminut teräsmarkkinoiden uudelleenjärjestelemiseksi enempää kuin se on ollut oikeudellisesti velvollinen myötävaikuttamaan tai toimimaan.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 63 Betoniteräsverkkojen ja valssilangan markkinoiden välisestä yhteydestä on todettava aluksi, että komissio on ottanut tämän yhteyden huomioon (ks. komission päätöksen 201 kohta). Kantaja ei voi myöskään vedota edellä mainittuun tuomioon

yhdistetyissä asioissa Suiker Unie ym. vastaan komissio siltä osin, kuin tuomiossa kuvattu tilanne eroaa kahdella tavalla olennaisesti nyt käsiteltävänä olevasta asiasta. Yhtäältä kyse on ollut ETY:n perustamissopimuksen mukaisesta yhteisestä maatalousalan markkinajärjestelystä, kun taas käsiteltävänä olevassa asiassa kyse on ollut EHTY:n perustamissopimuksen mukaisesta järjestelmästä, joka koskee hintoja ja valmistuskiintiöitä. Toisaalta yhdistetyissä asioissa Suiker Unie ym. vastaan komissio yhteisten markkinajärjestelyjen kohteena on ollut jalostettu tuote, kun taas käsiteltävänä olevassa asiassa hintoja ja valmistuskiintiöitä koskevien järjestelyjen kohteena on ollut perustuote. Tämän vuoksi taloudellisesti tuomiossa yhdistetyissä asioissa Suiker Unie ym. vastaan komissio tarkoitettu tilanne ja käsiteltävänä oleva asia poikkeavat olennaisesti toisistaan, eikä kantaja siksi voi vedota tähän tuomioon väitteidensä tueksi.

64 Jos lisäksi oletetaan, että sopimusjärjestelyt ovat epäsuorasti nostaneet myös valssilangan hintaa, mikä on ollut komission toivomusten mukaista, kantaja ei voi silti vedota tähän seikkaan lieventävänä asianhaarana. Yritykset eivät voi vedota siihen, että niiden tekemät, tiettyjen tuotteiden hintoja ja niitä koskevia kiintiöitä koskevat sopimukset ovat vaikuttaneet positiivisesti sellaisen toisen tuotteen hintoihin, jota koskee komission luoma, valmistuskiintiöitä koskeva järjestelmä, koska tämä korostaa liikaa tällaisen kiintiöjärjestelmän vaikutuksia. Komission EHTY:n perustamissopimuksen mukaisesti perustama, valssilankaa koskeva järjestelmä koskee ainoastaan valssilankaa. Yritykset eivät voi laajentaa tätä järjestelmää sellaisiin tuotteisiin, joihin sovelletaan ETY:n perustamissopimusta, kuten betoniteräsverkkoihin.

65 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa lopuksi, että kantaja ei ole myötävaikuttanut komission tutkimuksiin tai toiminut tärsämarkkinoiden uudelleen järjestelemiseksi enempää kuin se on ollut oikeudellisesti velvollinen myötävaikuttamaan tai toimimaan eikä kantajan toimintaa ole siksi pidettävä lieventävänä asianhaarana.

66 Tämä kanneperuste on siksi hylättävä.

Harkintavallan väärinkäyttöä koskeva kanneperuste

- 67 Kantaja väittää, että komissio on käyttänyt päätöstä tehdessään väärin harkintavaltansa, kun se on katsonut kyseessä olleen kilpailusääntöjen rikkomisen, vaikka kyseessä ei ole ollut tällainen sääntöjen rikkominen, ja määrännyt kantajalle sakkoa, vaikka sakon määräämiselle asetetut edellytykset eivät ole täyttyneet. Tämän väitteen tueksi kantaja toistaa edellä käsiteltyjen kanneperusteiden tueksi esitetyt seikat.
- 68 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että jos tällaista epätasua väitettyä voidaan ylipäättänsä pitää kanneperusteena, se on joka tapauksessa hylättävä. Itse asiassa päätöstä tehdessä on käytetty väärin harkintavaltaa ainoastaan silloin, kun objektiivisten, asiaankuuluvien ja yhtäpitävien seikkojen perusteella on selvää, että päätös on tehty yksinomaan tai ainakin olennaisessa määrin muussa kuin päätöksessä esitetyssä tarkoituksessa tai tarkoituksessa välttää sellaisen menettelyn soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa, joka on perustamissopimuksessa nimenomaisesti määrätty asian käsittelyjärjestykseksi (ks. asia C-331/88, Fedesa ym., tuomio 13.11.1990, Kok. 1990, s. I-4023, 24 kohta).
- 69 Kantajan kahden ensimmäisen kanneperusteen tueksi esittämät seikat eivät tue millään tavalla sitä, että komissio olisi käyttänyt väärin harkintavaltansa, koska kantaja ei ole mitenkään näyttänyt toteen, että komissio olisi käyttänyt sille perustamissopimuksen mukaan kuuluvaa toimivaltaa jossain muussa tarkoituksessa kuin siinä, jonka komissio on maininnut päätöksessään.
- 70 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 71 Työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kanne on hylätty ja koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on velvoitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) **Kanne hylätään.**
- 2) **Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Kirschner

Bellamy

Vesterdorf

García-Valdecasas

Lenaerts

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä huhtikuuta 1995.

Kirjaaja

Ensimmäisen jaoston puheenjohtaja

H. Jung

H. Kirschner

II - 944

Sisällysluettelo

Kanteen perustana olevat tosiseikat	II - 921
Asian käsittelyn vaiheet	II - 925
Asianosaisten vaatimukset	II - 927
Asian ratkaisu	II - 927
ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan rikkomista koskeva kanneperuste ...	II - 928
Asianosaisten väitteet	II - 928
Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 931
Asetuksen N:o 17/15 artiklan rikkomista koskeva kanneperuste	II - 934
I — Kantajan rikkomuksen tahallisuus tai tuottamuksellisuus	II - 934
Asianosaisten väitteet	II - 934
Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 935
II — Kantajan vähäinen osallistuminen järjestelyihin	II - 936
Asianosaisten väitteet	II - 936
Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 936
III — Yhdenvertaisuusperiaatteen rikkominen	II - 938
Asianosaisten väitteet	II - 938
Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 938
IV — Taloudellisen ja oikeudellisen asiayhteyden riittämätön huomioonottaminen ..	II - 940
Asianosaisten väitteet	II - 940
Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 941
Harkintavallan väärinkäyttöä koskeva kanneperuste	II - 943
Oikeudenkäyntikulut	II - 944
	II - 945